

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**REGIJSKO SELEKCIJSKO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2024/2025**

3. in 4. letnik – gimnazijski programi
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Gabriel García Márquez: *Ljubezen v času kolere*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

Šifra tekmovalca: _____

Ime in priimek 1. ocenjevalca: _____

Ime in priimek 2. ocenjevalca: _____

Dosežene točke: **A:** _____ **B:** _____ **C:** _____ **Č:** _____

Kriterij			
A Razumevanje – do 20 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Povezava naslova eseja s Florentinovim konceptom ljubezni – do 4 t			
Primerjava odnosov – do 8 t			
Razlaga vpliva družbenih okoliščin in ponazoritev z motivi iz romana – do 8 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Žanrska opredelitev romana – do 6 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Prikaz prepričljivejšega odnosa z utemeljitvijo – do 3 t			
Opredelitev do trivialnosti – do 3 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 4 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Prvi ocenjevalec	Drugi ocenjevalec	Končno število točk
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik regijske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

3. in 4. letnik – gimnazijski programi
3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Gabriel Garcia Marquez: *Ljubezen v času kolere*

A Razumevanje – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **naslov eseja poveže s Florentinovim konceptom ljubezni – do 4 točke;**

Za jasno in smiselno povezavo s Florentinovim konceptom ljubezni prejme **največ 4 točke**.

Npr.:

Naslov eseja meri na Florentinovo ločevanje telesne strasti, ki jo v več kot 50 letih, ko čaka na smrt Fermininega moža Juvenala, izkusi z več kot 600 ženskami, od globoke duhovne ljubezni, ki jo čuti do Ferminine Daze. Čeprav je imel s številnimi ženskami tudi daljši čas trajajoče razmerje – kljub temu da se je zavezal svojo deviškost hraniti za Fermino – pa nobene v resnici nikoli ni ljubil, kajti v njegovih mislih je bila vselej le ona. Ljubil jih je torej zgolj zato, da bi ljubil, da bi izživel fizično strast, pravo ljubezen pa tako doživi šele na jesen življenja, ko s Fermino pluje v zavetju rumene zastave.

- **primerja odnos Ferminine Daze do Florentina Ariza z njenim odnosom do Juvenala Urbina – do 8 točk;**

Za primerjavo z vsaj dvema poglobljeno utemeljenima členoma prejme **največ 8 točk**, za manj natančno razčlenitev z dvema členoma ali s samo enim poglobljeno razčlenjenim členom prejme **največ 6 točk**, za opis brez primerjave pa **največ 4 točke**.

Npr.:

Fermina z obema moškima razvije ljubezensko razmerje, a se njen odnos do obeh partnerjev precej razlikuje. Začetno mladostno znanstvo s Florentinom se razvije v močno naklonjenost, njen oče pa ga (zaman) poskuša razdreti in hčer odpelje na dveletno potovanje po tujini. Fermina pozneje sama osupla spozna, da je Florentino drugačen človek od njenih predstav, zato se ljubezni do njega odreče. Razmerje z Juvenalom pa se prične brez vznesene romantike in strasti, Fermina pa tudi pod vplivom očeta pristane na poroko, čeprav kmalu ugotovi, da resnične ljubezni, po kakršni hrepeni, med njo in možem kljub vzajemnemu spoštovanju nikoli ne bo. Na potovanju po Evropi sicer postaneta prava ljubimca, a prave strasti med njima po vrnitvi domov ni. Drugače pa strast doživlja s Florentinom. Ko ovdovi, Florentina sprva trdovratno zavrača, a se kasneje počasi omehča in ga sprejme ter se preda strasti. Te s prvim možem Juvenalom ni nikoli užila.

- **pojasni, kako so na razvoj obeh odnosov vplivale družbene okoliščine, svoj odgovor pa ponazori z ustreznimi motivi iz romana – do 8 točk.**

Za pojasnitev vsaj dvoje različnih tipov družbenih okoliščin z navezovanjem na motive iz romana (npr. razlik v socialnem položaju obeh moških, vpliva kolere, poklica, družine, potovanja, smrti ...) prejme **največ 8 točk**.

Za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Npr.:

Na razvoj Fermininega odnosa do Juvenala vpliva njegov družbeni položaj; je namreč ugleden zdravnik, sin spoštovanega očeta, prav tako zdravnika, ki je sicer umrl za kolero, in ob poroki z njim se tudi ona socialno povzdigne ter postane ugledna gospa. Njen mož si prizadeva za splošni družbeni napredek in se na sploh zelo trudi, da bi kolero izkoreninil, zato je zelo zaposlen in soprogo pogosto nevede zapostavlja. Ferminin oče je hčeri v mladosti prepovedal, da bi se dobivala s Florentinom, človekom neuglednega porekla in tedaj še skromnih kariernih perspektiv, kajti zanjo je imel boljše načrte, njegove namere pa so se po spletu okoliščin tudi uresničile. Kmalu za tem, ko je Fermina Florentina zavrnila, je zbolela, domnevno za kolero, zdravil pa jo je prav Juvenal. Čeprav se je izkazalo, da se s kolero ni okužila, pa je prav ta 'napačna diagnoza' sprožila začetek njunega razmerja.

Tudi na romanco med starostnikoma Fermino in Florentinom so močno vplivale družbene razmere. Premožni Florentino, sedaj lastnik Karibske rečne družbe, ljubezen svojega življenja uspe pregovoriti, da se z njim poda na potovanje s parnikom po reki, načrtovana nekajdnevna pustolovščina pa se pod pretvezo, da se na barki nahajajo s kolero okuženi bolniki, spremeni v večno plovbo. Zaljubljenca se tako neobremenjena predajata strasti, po kateri sta hrepenela več kot 50 let.

B Uporaba književnega znanja – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **s pomočjo priloge 1 in primeri iz romana žanrsko opredeli Ljubezen v času kolere in svojo opredelitev utemelji – do 6 točk;**

Za ustrezno opredelitev romana (ljubezenski roman, z elementi erotičnega, nikakor pa ne kot samo erotični ali celo pornografski, pri čemer se sklicuje na motivno-tematske značilnosti oz. fabulo) z utemeljitvijo ter splošno poznavanje in razumevanje vsebine prejme **največ 6 točk**.

Če se pojavijo napake zaradi nepoznavanja vsebine, oseb, motivov, dogajalnega časa, kraja ipd., se odšteje ustrezno število točk.

Npr.:

Ljubezen v času kolere je tipični ljubezenski roman, saj je ljubezen lajtmotiv in osrednje vodilo dogajanja. V Fermininih ljubezenskih zvezah tako z Juvenalom kot s Florentinom je razvidna fizična privlačnost med partnerji, v obeh je prisotno tudi ljubezensko čustvovanje, le da v razmerju z možem bolj intelektualna, v zvezi s Florentinom pa bolj emocionalna vez. Predvsem zadnji del romana, ko zaljubljena Fermina in Florentino plujeta z Novo Zvestobo, pa vsebuje elemente erotičnega romana, kajti pravega zunanjega dogajanja ni več, fabula se osredinja zlasti na strast, ki se ji protagonista predajata. Zaradi njune emocionalno-intelektualne vezi romana nikakor ne moremo uvrstiti med pornografske romane, ti namreč opisujejo le spolni stik z vidika seksualnosti.

– **ustrezno uporablja literarnovedne pojme – do 4 točke.**

Za ustrezno in smiselno uporabo literarnovednih pojmov prejme največ **4 točke**, zaradi nepoznavanja omenjenih pojmov se odšteje ustrezno število točk.

Npr.:

Literarnovedni pojmi – pripovedno besedilo, proza, roman, snov, tema, motivi, ideja, dogajalni kraj in čas, pripovedovalec, ljubezenski roman, postmodernistične prvine.

Literarnozgodovinski pojmi – latinskoameriška književnost.

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

– **se opredeli, kateri od obeh odnosov se zdi prikazan prepričljiveje, in svoje mnenje utemelji – do 3 točk;**

Za jasno izraženo opredelitev z utemeljitvijo (izbere lahko kateri koli odnos, utemeljitev pa mora ustrezati motivno-tematskim značilnostim romana) prejme **največ 3 točke**.

Če je utemeljitev poenostavljena oz. klišejska ali če opredelitev ni izražena, lahko prejme največ **2 točki**.

Npr.:

Prepričljiveje prikazan se mi zdi odnos med Fermينو in Juvenalom, saj je veliko bolj prizemljen in stvaren.

Odnos med Fermينو in Florentinom v mladosti je prikazan preveč romantizirano, skorajda v maniri pisemskega romana, podobno pa bi lahko trdili tudi o njunem strastnem razmerju v starosti, saj je nestvaren in pretiran.

- **izrazi svoje mnenje o tem, ali bi roman lahko uvrstili v trivialno književnost, in ga utemelji – do 3 točke;**

Za izraženo mnenje (napačnega mnenja ni) in jasno utemeljitev (glede na težo argumentov) prejme **največ 3 točke**.

Če je mnenje zelo splošno, nekritično ali ni neposredno izraženo, lahko prejme največ **2 točki**.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 4 točke.**

Za izvirno pisanje prejme največ **4 točke**.

Svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, npr. s slikovitim načinom izražanja razmišlja zunaj ustaljenih okvirov in ponudi svež pogled na temo, poveže različne koncepte in tako ustvari nove povezave ipd.

Č Jezikovna pravilnost in zgradba besedila – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za jezikovno pravilnost in jezikovno ustreznost svojega spisa prejme največ **7 točk**, od tega največ **4** za jezikovno pravilnost in največ **3** za slogovno ustreznost:

- 4 t – za jezikovno brehibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami;
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo;
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo;
- 3 t – za slogovno brehibno nalogo le z nekaj drobnimi napakami;
- 2 t – za slogovno dobro nalogo le z nekaterimi napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo.

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa dobi največ **3 točke**:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, besedilo ustrezne dolžine;
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno;
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, besedilo je prekratko.

Članom in članicam regijskih tekmovalnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju spisov.

Marjeta Stegel, Drago Meglič, Valentina Kobal, Nataša Preglau Borko